

Kolm meest ja karukeel andsid Lurichile lihvi

Poolteist päeva enne graniidist maakera saabumist võtsid kolm meest kätte ja hakkasid aastatega tumeda tooni võtnud Lurichi pronkskuju isuga heledamaks nühkima.

MARGUS MARTIN

margus.martin@virumaateataja.ee

Väikemaarjalaste töö oli viljakas. Pea paarimeetrise läbimõõduga ning kümneid tonne kaaluva graniidist maakera Soomest Savitaipalest saabudes võisid spetsiaalse svammi ehk karukeelega skulptuuri pealaest jalatallani üle käinud kohalikud mehed juba kergendatult hingata.

“Kõige tähtsam, et Lurichi värv sobiks. See oli meil veel esmaspäeva hommikul autoriatega jutuks,” ütles vallavanem Indrek Kesküla. “Pronks on nii tundlik atmosfäärile. Sisetingimustes on õhk erinev kui väljas,” lisas kuju modelleerija skulptor Lembit Palm, kes oli koos teise autori Kuno Raudega kõikjal nina- ja kättpidi juures.

Enne lihvimise asumist peeti nõu ka skulptuuri pronksi valanud Bruno Kadakuga.

Osade omavahelist sobivust katsetati tähtsa monumendi Väike-Maarja keskväljakule püstitamise eel veel valla kommunaalmaajanduse osakonna hoone õue peal. Kõik sobis omavahel nagu õlitatult. “Tipp-toppp!” kiitis plekksepp Ants Einsalu, kelle alevimehed tema ennastalgava tegutsemise ja asjalikkuse tõttu juba naljatamisi projektjuhiks ristsid. “Kui jalapulgad poleks sobinud, siis oleks pidanud hakkama neid veel sealsamas korrigeerima, aga see oleks jälle aega võtnud,” lisas Einsalu.

Tõsise spordimehe muster-naide korraldab Väike-Maarjas

Samaaegselt Lurichi skulptuuri püstitamise-ga käisid esmaspäeval Väike-Maarja keskväljaku ehitustööd.

MARIANNE LOORENTS

Kui jalapulgad poleks sobinud, siis oleks pidanud hakkama neid veel sealsamas korrigeerima, aga see oleks jälle aega võtnud.

ANTS EINSALU, plekksepp

laupäeval, päev enne Lurichi monumendi avamist, rammumeeste võistluse Georgi Kange. “Ants on kõva mees. Kui ta näiteks sõudeergomeetriga sõudma hakkab, siis nii ägedalt, et on koos masinaga spordihoone uksest väljas,” rääkis väike-maarjalane Andri Part. Vallavanem teadis lisada, et nende tänapäevane Lurich käib Otepäälle jooksuvõistlustele ja tagasi tavaliselt jalgrattaga.

Aga Ants Einsalut jagus üle-eile tööpoolest kõikjale alates maakera alumisele osale tema enda kätetööna valminud plekist krae paigaldamisest ja lõpetades intervjuu andmisega. Kella poole kümneks oli valla-

maja ees koha sisse võtnud ka kogukas kraana ning monumendi aluse ehk graniidist maakera paigaldamine samast materjalist maadlusmatile võis alata.

Teiste hulgas seiras protsessi maakera valmistanud põhjanaaber Eero Vainikka. Piipu popsutanud soomlasele teadaolevalt peale tema firma ja ühe ettevõtte Saksamaal kuskil mujal Euroopas niisugust tööd ei tehta.

Keskpäevaks oli kera omal kohal ja järgmiseks hakati sellele skulptuuri püstitama. Võimsa, 45-tonnise tõstevõimega Liebherri kraanat juhtinud Raido Palmar tunnistas, et töö

on küll üsna tavapärane, kuid samas valdab teda seekord mõnevõrra erilisem tunne.

Omamoodi põnev protseduur oli Lurichi kuju püstitamine ning selle spetsiaalse, plastplaatide valmistamiseks mõeldud liimiga maakerale kinnitamine. Täppistööd alustati pärastlõunal kella kolme paiku, liim valati pool tundi hiljem. Koormakõied eemaldati sirgeks sätitud Eesti maadluslegendi kujult kell viis. Nii see paika saigi.

Vallamaja ees käivat askeldamist seiranud inimesed tunnistasid, et see võis olla vahest isegi huvitavam kui pühapäevane pidulik avamisüritus.